

Podsumowanie przebiegu strategicznej oceny
oddziaływania na środowisko oraz zawierające
uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu:

PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUSZÓW-GORCE

SPORZĄDZIŁ:

EKO – TEAM Sebastian Kulikowski,
ul. Poniatowskiego 20/14, 59-900 Zgorzelec

Podsumowanie przebiegu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguszków-Gorce na lata 2018 - 2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025”

Po przeprowadzeniu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405) do przyjętego dokumentu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguszków-Gorce na lata 2018 - 2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025” (zwanego w dalszej części „Programem”) dołącza się niniejsze podsumowanie.

Zgodnie z art. 46 pkt. 2 w/w ustawy, wynika obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektów, m.in. programów opracowanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Mając powyższe na względzie, Burmistrz za pośrednictwem pełnomocnika wystąpił w dniu 6 czerwca 2018 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu o określenie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu”.

Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny we Wrocławiu w piśmie w dniu 27 lipca 2018 r. (znak: ZNS.9022.2.614.2018.DG) uzgodnił zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko w/w dokumentu zgodnie z wymaganiami zawartymi w art. 51 cytowanej wyżej ustawy.

Również Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu pismem z dnia 5 lipca 2018 r. znak WSI.410.273.2018.KM uzgodnił zakres prognozy oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 51 oraz art. 52 w/w ustawy.

Po otrzymaniu w/w uzgodnień dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie o oddziaływaniu na środowisko dla w/w projektu dokumentu, w lipcu 2018 r. przystąpiono do opracowania wymaganej przez ustawę z dnia 3 października 2008 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405), Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu.

Prognozę oddziaływania na środowisko, wraz z dokumentami będącymi przedmiotem oceny (tj. projektem Programu ochrony środowiska) poddano konsultacjom społecznym.

Burmistrz Miasta Boguszków-Gorce zapewnił udział społeczeństwa w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu „Programu”, poprzez obwieszczenie podał do publicznej wiadomości informację o możliwości zapoznania się z projektem „Programu ochrony środowiska” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dla w/w dokumentu. Obwieszczenie zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej BIP Urzędu Miasta. Ponadto poinformowano społeczeństwo o możliwości wniesienia uwag w terminie 21 dni od daty publikacji.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko konsultacje społeczne trwały 21 dni. W tym czasie zainteresowani mogli zgłaszać uwagi i zastrzeżenia do dokumentu. W trakcie trwania konsultacji nikt ze społeczeństwa nie wniósł uwag ani zastrzeżeń do projektu „Programu ochrony środowiska” ani do prognozy oddziaływania na środowisko dla w/w dokumentu

Projekt „Programu ochrony środowiska”, zgodnie z wymogami art. 17 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, został przekazany w dniu 10 sierpnia 2018 r. do zaopiniowania przez organ wykonawczy powiatu. Zarząd Powiatu Wałbrzyskiego zaopiniował pozytywnie projekt dokumentu.

Projekt „Programu Ochrony Środowiska” wraz z prognozą oddziaływania programu na środowisko zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, został przekazany w dniu 20 lipca 2018 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz

Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu celem zaopiniowania. Powyższe dokumenty otrzymały pozytywnie opinię, tj.:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu -pismo z dnia 18 sierpnia 2018 r. znak: WSI.410.358.2018.JN
- Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu - pismo z dnia 27 lipca 2018 r. znak: ZNS.9022.2.614.2018.DG

„Program” jest dokumentem strategicznym w zakresie ogólnie pojętej ochrony środowiska na terenie Gminy Boguszów-Gorce. Działania w ramach „Programu” są podejmowane w kierunku rozwoju gospodarczego i społecznego, zgodnego z zasadami ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Wszelkie wysiłki podejmowane przez Gminę zmierzają do osiągnięcia głównego celu, którym jest poprawa stanu środowiska na terenie Gminy. Cele programu są zbieżne lub wynikają z zapisów polityki ochrony środowiska Państwa. Do najistotniejszych wytyczonych dla Gminy Boguszów-Gorce celów i kierunków działań w zakresie rozwoju społeczno - gospodarczego i ochrony środowiska należą przedstawione poniżej obszary strategiczne:

- ochrony przyrody i zwiększania bioróżnorodności,
- ochrony gleb,
- ochrony wód,
- zagospodarowania odpadów,
- poprawy jakości powietrza,
- ochrony przed hałasem,
- bezpieczeństwa chemicznego na terenie gminy,
- wielokierunkowej gospodarki leśnej,
- edukacji ekologicznej.

Dzięki realizacji przedsięwzięć określonych w Programie ochrony środowiska nastąpi:

- poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- zachowanie różnorodności ekologicznej i terenów cennych przyrodniczo,
- podnoszenie walorów krajobrazowych,
- polepszenie jakości powietrza i wód,
- minimalizacja zużycia surowców i wody.

Analizy stanu aktualnego dokonano w oparciu o informacje uzyskane od Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Regionalnych), na podstawie danych uzyskanych z Gminy. Rokiem bazowym dla prowadzonych analiz był rok 2017.

W wyniku analizy stanu aktualnego, na terenie Gminy stwierdzono występowanie problemów w następujących sektorach:

Powietrze atmosferyczne:

- pogorszenie jakości powietrza ze względu na benzo(alfa)piren i pył zawieszony przy szlakach komunikacyjnych;
- pogorszenie jakości powietrza na obszarze Gminy pod względem zawartości ozonu w warstwie przyziemnej (troposferycznej);
- niski udział energii odnawialnej w ogólnym bilansie energetycznym;
- emisja niska.

Wody powierzchniowe i podziemne:

- nieuporządkowana gospodarka wodno-ściekowa;
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych ze źródeł rolniczych i miejsc bytowania ludzi;
- brak kompleksowych planów gospodarowania wodami, w tym planu przeciwdziałania skutkom suszy;

Ochrona przyrody i krajobrazu:

- zaniedbanie parków wpisanych do rejestru zabytków;
- stan terenów leśnych;
- zaśmiecanie lasów.

Gleby:

- degradacja gleb w wyniku prowadzonej działalności wydobywczej;
- zakwaszenie gleb użytkowanych rolniczo.

Hałas:

- poprawa infrastruktury drogowej oraz organizacji ruchu w celu obniżenia emisji hałasu komunikacyjnego

W tym celu należy:

- realizować projekty związane z modernizacją i rozbudową gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy;
- popierać inicjatywy gmin sąsiadujących w górnych biegach rzek i potoków zmierzającą do poprawienia stanu wód płynących;
- wykorzystywać każdą inicjatywę przedsiębiorców i grup mieszkańców do budowy lub rozbudowy urządzeń służących do ochrony wód.

Dzięki realizacji tych celów z zakresu gospodarki odpadami możliwe będzie objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym wywozem odpadów, co przyczyni się do uatrakcyjnienia terenu gminy, spełnienia wymagań prawnych dotyczących ilości odpadów poddanych recyklingowi a także do zmniejszenia lub wyeliminowania zjawiska powstawania dzikich wysypisk, co przyczynia się także do ograniczenia zanieczyszczenia innych komponentów środowiska takich jak woda i gleba.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto oceny tej dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Pozytywne oddziaływania zadań wskazanych w Programie na środowisko zdecydowanie przeważają nad negatywnymi. Negatywne potencjalne oddziaływanie mogą mieć przedsięwzięcia w ramach priorytetu:

- osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych;
- osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymywania dopuszczalnego poziomu powietrza zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska;
- ochrona mieszkańców przed hałasem zagrażającym zdrowiu lub jakości życia.

Negatywne krótkoterminowe oddziaływania na zasoby środowiska mogą być związane z fazą realizacji inwestycji. Jako ewentualne długoterminowe oddziaływania zidentyfikowano m.in.:

- nieodwracalne przekształcenia terenów (np. inwestycje drogowe);
- nieodwracalne zmiany w krajobrazie (np. inwestycje drogowe);
- pogorszenie jakości powietrza (w przypadku budowy nowych dróg);
- podwyższenie poziomu hałasu (np. inwestycje drogowe);
- przerwanie szlaków migracji (np. inwestycje drogowe).

Realizacja żadnego z proponowanych priorytetów nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Negatywne oddziaływanie na środowisko ww. przedsięwzięć można w pierwszej kolejności minimalizować poprzez wybór najbardziej racjonalnej ich lokalizacji zapewniającej zarówno wymierny efekt ekologiczny jak i społeczno – ekonomiczny, czyli innymi słowy – równowagę przyrodniczą. Warunkiem wyboru najbardziej optymalnej lokalizacji jest analiza przepisów prawnych z zakresu ochrony zasobów przyrodniczych, dokumentów strategicznych oraz aktów prawa miejscowego (miejscowe plany zagospodarowania społecznego).

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko. W przypadku inwestycji, których oddziaływanie na środowisko może być negatywne należy rozważać warianty alternatywne tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie niekorzystnie oddziaływać na środowisko.

W przypadku, gdy projekty nie zostaną wdrożone prowadzi to będzie do pogłębiania się problemów w zakresie ochrony środowiska, co negatywnie wpływać będzie na zdrowie mieszkańców. Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich priorytetów pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużywania zasobów środowiskowych.

Ocena stopnia wdrożenia poszczególnych celów dokonana zostanie na podstawie wyznaczonych w „Programie” wskaźników monitorowania celów. Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy np. budowie nowych dróg, rozbudowie oczyszczalni ścieków, należy rozważać warianty alternatywne tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Większość z planowanych działań ma zdecydowanie korzystny wpływ na stan środowiska naturalnego. Dlatego też charakter tego dokumentu i jego rzeczowa zawartość, wykluczają możliwość proponowania rozwiązań alternatywnych.

W przypadku wszystkich ustaleń (zadań) programu, mających postać przedsięwzięć, rozwiązania alternatywne, winny być przeanalizowane na etapie wydawania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017, poz. 1405).

Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko nie było wymagane i nie zostało przeprowadzone. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja zadań ujętych w projekcie przedmiotowego dokumentu nie wskazuje na możliwość negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw, jednakże zagadnienie to

powinno być szczegółowo poruszane w ocenie oddziaływania na środowisko konkretnych przedsięwzięć.

Dla oceny skutków realizacji postanowień „Programu” uwzględniono propozycje metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu zawarte w/w dokumencie. System monitoringu i oceny zadań winien obejmować obligatoryjne terminy zawarte w aktach prawnych, system sprawozdawczości organów administracji i podmiotów gospodarczych oraz wskaźniki monitorowania celów. Zaproponowane w nim mierniki i skale oceny pozwolą określić stopień realizacji poszczególnych działań i prognozować związane z tym zmiany w środowisku. Przyjęcie jednakowej wysokości skali (0-5) dla każdego z zadań pozwoli określić poziom osiągnięcia danego celu (na określonym etapie jego realizacji), a także poziom zaawansowania realizacji „Programu ochrony środowiska”. Monitorowanie realizacji programu umożliwi ocenę prawidłowości i efektywności działań oraz szybkie i elastyczne reagowanie na zmiany. Monitoring dostarczy informacji na temat skuteczności i słuszności podejmowanych działań oraz ich zmianę w przypadku rozbieżności pomiędzy założeniami, a uzyskanymi rezultatami. W długoletniej perspektywie monitoring umożliwi obserwację dynamiki realizacji celów oraz zmian strukturalnych. Monitoring realizacji celów zadań określonych w programie polegał będzie na działaniach organizacyjno - kontrolnych.

W dniu 26 września 2018r. Rada Miejska w Boguszowie-Gorcach podjęła uchwałę w sprawie Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguszów-Gorce na lata 2018 - 2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025.